



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

CENA PRENUMERATY:
miejscowych i zamiejscowych
Rocznie Rb. 8.-
Półrocznie " 3.-
Kwartalnie " 1.50
Miesięcznie " 30

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrytka poistowa Nr. 24.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-ej do 8-jej wieczorem.
Redakcja nie wstraca; za artykuły, nie oznaczone a gory ona, honorarium redakcji. Wypłacac nie będzie. **Prenumeratę i ogłoszenia** w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie. W Warszawie: **Biuro Dzienników Ungra**, Wierzbowa 8. **Dom Handlowy** L. i H. Metzl i S-ka. **Krad. Przed.** 53. **Krajowe Biuro Ogłoszeń** Marszałkowska 116. w Moskwie **E. i B. Metzl i S-ka**, **Biuro ogłoszeń** I. Buchweitz, w Warszawie **Marszałkowska 120**, w Sosnowcu **W. Badurski**, **hotel warszawski**.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na 1-szej stronie 30 k., na IV-jej 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wiersz.

Reprezentantem „Gońca Częstochowskiego” na Łódź i Zagłębie Dąbrowskie jest **p. S. S. S.** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentacją „Gońca Częstochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia **p. Z. H. H. H.** (Zawiercie, hotel „Warszawski”).

Prenumeratę na „Gońca Częstochowskiego” i ogłoszenia w Rakowie przyjmują **p. J. K. K. K.**

Od Administracji.

Celem przeprowadzenia ścisłej kontroli nad regularnym i najspieszniejszym doręczaniem „Gońca” zaopatrzyliśmy wszystkich naszych roznosicieli w odpowiednie książeczki, aby Sz. prenumeratory miejscowi mogli w nich odnotowywać wszelkie niedokładności, dotyczące nieregularnego doręczania dziennika.

Sz. Prenumeratory zamiejscowych prosimy uprzejmie o niezwłoczne zawiadomienie Administracji o spóźnionem doręczaniu pisma lub nie otrzymaniu go.

Nadmieniamy, że we wszystkie dni „Gońca” wysyłamy o godz. 7 rano, pocztą o godz. 8 rano. W dni poświęczone w godzinach popołudniowych.

Uprzejmie prosimy o łaskawe uregulowanie prenumeraty i jej odnowienie na kwartał następny oraz o zapłacenie R-ków za ogłoszenia.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 8 do 11 wieczór.
Oddział I. Widoki Londynu i Ządarm na dobre oko. Oddział II. Dramat z życia robotniczego Zakładnica (dramat). Oddział III. Trzy pokusy; Bilet loteryjny; Pierwszy wyjazd rowezytki.
Co tygodni zmiana programu.—Szczegóły w programach.—Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Kupony do łoży po 75 kop. Gale- rja 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze placą połowę.
Dyrektor B. B. B. B.

Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC
Leczenie, plombowanie, wyrywianie, wybijanie zębów bez bólu. Łączy się z chirurgią bez podniebienia, prostowanie krzywo- rożnych zębów.
Alaja 10, domu p. Rajchertowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon 108.

Szkoły elementarne.

„Riecz” w jednym z ostatnich numerów podaje zasadnicze punkty nowego programu nauczania początkowego, który został opracowany przez podkomisję parlamentarną do spraw oświaty ludowej. Według niego:
Nadzór zwierzchni nad szkołami elementarnymi zachowuje ministerjum oświaty. Zawiadowanie bezpośrednie szkołami oraz troska o ich otwieranie należy do organów samorządnych.
Środki na potrzeby szkół elementarnych wy- daje skarbn państwa w formie zapomóg dla organów samorządnych, w ilości 390 rb. na szkołę dla 50 dzieci. Wiek szkolny oblicza się od 8 do 11 lat. Zapomogi skarbu nie powinny wynosić mniej, jak 10 milj. rubli.

Zadanie szkoły projekt określa w sposób na- stępujący: „Wychowanie religijno-moralne, wzmo- cnienie miłości ku ojczyźnie, rozwinięcie zdolności umysłowych, dostarczenie niezbędnych wiadomości ogólnych i pielegnowanie rozwoju fizycz- nego.”
Dalej projekt powiada: „Czyniąc zadość in- teresom państwowym, szkoła elementarna powinna być przystosowana do cech religijnych, etnogra- ficznych oraz warunków obyczajowych ludności miej- scowej.”
Obok tego, jakby się zdawało, dość wyzna- nego postawienia kwestji „etnograficznej”, czytamy zaraz poniżej:
„Kwestja języka wykładowego w miejscowos- ciach z ludnością nierosyjską zostaje w projekcie otwartą.”
Co się tyczy organizacji wewnętrznej szkoły,

KALENDARZYK
1. 1 Lipca.
Imienia chrześcijańskie: dziś Teodoryka, jutro Marty- niana M.
Wschód słońca: godz. 3 m. 43, zachód: godz. 8 m. 24.
Ubyło dnia: 0 godzin 4 minut.
Wiadomości historyczne: 1513. Obłężenie Smoleńska, Polocka i Orszy. — 1858. Połaj Rosji z Chinami. — 1884. Otwarcie kanału morskowego w Petersburgu.

Franciszek Coppée.

ODDAŁ.

NOWELA

oprzęta dla „Gońca” Z. H.

Gniwał go ten wykintny młodzieniec, który tak łokcował, przyjmował dar Opatrzności i o skruszonym grzeszniku odwywał się z pogardą. Zrastał profesor doznał wiel- kiego zawodu; ani wyartego odsienia, ani wy- szerzbionego dzbanki; ani twardego tapczana, nawet psa wiernego. **Itające wychodzą rękę** zgłodniałego syna Muz... nie znalazł.
Dublé tymczasem, po obwili hłczczenia, tak mówić zaczął:
— Dzielisz się, czcigodny profesorze, że nie obtawiam wielkiej radości z fortuny, która jak z nieba na mnie spadła, że nie szaleję i nie podkakuję aż pod sufity? Chciałbyś, wi- dzieć, powiedzieć Renaudelowi, że widziałeś czło- wieka upojonego szczęściem? Kłamałbym przed tobą, gdybym ten oto ostemplowany świstek na- zwał szczęściem; widok jego jest mi niezaprze- żenie bardzo miły, ale nie unosił mnie do siódmego nieba. Dzięki kapitałowi zyskam tro- chę więcej niezależności i swobodnego czasu dla siebie; nie będę zmuszony knuć dwóch artykułów na tydzień, bez których nie miałbym po jeść, i z głębszą rozwągą zabiorę się do na-

pisania historycznego dramatu, o czym marzę oddawna. Postępek Renaudela: wzruszył cię i zdziwił do głębi, profesorze; więcej się zdziwił gdy powiem, że Renaudel pogrzążając mnie w niedy, oddał mi prawdziwą przysługę.
— Przysługę? — powtórzył Moulin, nie do- wierzając uszom.
— Nie inaczej; póki miałem majątek, by- tem prótniakiem; zylem bez celu, dni schodzi- ły mi na hulankach; dopiero zobaczywszy się bez grosza naucezyłem się pracować, a pracą z talentem pospółu, wyjednały mi uznanie wśród ogółu. Czemu dziś jestem, co zrobiłem, zwdzię- czam stracie mojej fortuny i niedzy, która była bodźcem do pracy i wytrwałosci. Powiedz pan o tem lub napisz Renaudelowi; przez zbrodnię swoją stał się moim dobrodziejem.
Tu już opowiadał, jak ciężkie walki sta- zwać miał; zaczął się dobił stanowiska lite- rackiego, jak borykał się z biedą i niepowo- dzeniem; z zwyciężcia żył i ddał; w walkach tych zdolności jego spotęgowały się; różniny charakter się zahartował i wyrubił. Starzec słuuchał z zajęciem, przejęty zdumieniem nad drogami, po jakich Opatrzność kieruje losy ludz- kie ku dobremu.
Przy pożegnaniu, Dublé odezwał się na- gle, ścisnąc dłoń uczonogo:
— Chwile, czcigodny profesorze... Dzień wigilijny, przez twoje ręce, przynosił mi szczę- ście; pragnę okazać się wdzięcznym za ten u- śmiech losu. Kasa dziś, zamknięta, ale mam tu oto pięćset franków, otrzymam dziś od wy-

dawcy. Wiem, że obok wiedzy uprawisz mi- łosierdzie, pozwól tedy, że pieniądze te złożę na twoje ręce. Obdarz niemi najbardziej potrze- bujących.
— Niech Bóg wynagrodzi — odparł profe- sor, biorąc banknoty. — W Paryżu nie brakuje nędzarzy, szczególnie sierot...
— O starcach także nie godzi się zapo- minać — przerwał Dublé. — Wczoraj spotkałem właśnie muzyka, który mimo szych 70 lat, je- szcze się włóki do podmiejskiej garkuchni, gdzie kilkugodzinną grą na skrzypcach miał zapłacić żyłkę ubogiej stawy. Niedługo ota- czało go powodzenie, dziś wyszedł z mody, za- pomniano o nim. Biedny Charleux! oddycha resztkami płuc. Teraz, kiedy jestem bogatym, muszą go wysłać gdzieś na południe; przy bia- skach słońcowych wysunje może jeszcze z pod serca jaką piosnkę, choćby to miał być jego śpiew żałobny.
Zatrzymał się i dodał z westchnieniem:
— Bo widzisz, profesorze, i my w naszym świecie literackim, mamy swoich nędzarzy.
Z usmiechem na pogodnej twarzy, odpro- wadził Moulina do drzwi, gdzie objął potęgający się serdecznie.
III.
— Prawda to jednak — mówił do siebie uczony, jadąc w stronę ulicy Lemoine — że pier- siędsze nie dają ani talentu, ani sławy, a na- wet często mogą człowieka sprowadzić z drogi uczciwej.
(D. c. n.)

Wydawca: Komitet, Redakcja, Polkowice, ul. S. Dąbrowskiego 10. Złota przesyłać bez dodatków. Złoty przesyłać bez dodatków. Wzrost: 180 cm. Ciężar: 80 kg. Wykonywanie: 180 cm. Ciężar: 80 kg.

RÓŻE! Ogrodnictwo „Halinów” Wł. Zawady. Wspaniałe RÓŻE! P. S. „Halinów” mleko Szwajcarskich krów na miejscu.

Egzamina w gimnazjum im. Mickiewicza (Częstochowa Szkolna 10) zapis od 15 Sierpnia. 80—18 Synowie pp. urzędników i oficjalistów kolejowych korzystają z subsydjum kolejowego.

Warsz. Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń od Niezależliwych Wypadków

(WTWUONW—Związek Fabrykantów Królestwa Polskiego).
Zarząd: Warszawa, Kopernika 10. Oddziały: Łódź—Średnia 21, Sosnowiec—
Główna 16, Częstochowa, Tomaszów, Lublin, Kielce, Radom.

BILANS za 1907 r. (3-ci operacyjny).

Stan czynny.	
1. Kasa	Rb. 275.63
2. Instytucje Kredytowe	75,258.40
3. Papiery Publiczne	48,348.64
4. Koszty Organizacji (zaamortyzowano całkowicie zysków r. b.)	1,800.—
5. Środki ochronne (zaamortyzowane całkowicie j. w.)	612.05
6. Wydatki czasu przyszłego (zaamorty- zowano całkowicie j. w.)	4,708.66
7. Ruchomości (zaamortyz. rb. 1,678.18)	7,266.23
8. Należności	67,712.31
Rb. 205,979.92	

Stan bierny.	
1. Kapitał zapasowy	Rb. 12,780.86
2. Kapitał na cele pożyteczne	1,960.24
3. Fundusz rez. (Emerytalny)	10,269.—
4. Rezerwa specjalna	1,661.22
5. Rezerwa na odszkodowania	119,445.38
6. Premje na 1908 r.	46,869.51
7. Zadatki na ubezpieczenia	750.—
8. Podatek i stempel	89.50
9. Kasa Przew. i Pomocy i urzęd.	3,919.65
10. Nieodebrane zwroty	210.72
11. Zysk	8,524.84
Rb. 205,979.92	

Rachunek ogólny przychodu i rozchodu.

Rozchód.	
1. Odszkodowania	Rb. 80,530.51
2. Rezerwa na odszkodowanie	119,445.38
3. Koszty administracji	28,196.29
4. Koszty podróży	4,708.89
5. Dłużnicy wątpliwi	1,520.33
6. Zysk	8,624.84
Rb. 242,921.23	

Przychód.	
1. Premja:	
Przen. z 1906 r.	Rb. 47,025.11
Wpłyn. w 1907 r.	182,701.94
Razem Rb. 229,727.05	
Przen. na 1908 r.	46,368.51
2. Procenty	7,150.22
3. Środki ochronne	178.97
4. Rezerwa na odszkodowania	52,283.50
Rb. 242,921.23	

Prezes Zarządu: Antoni Remer.

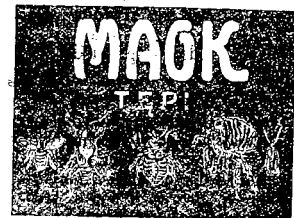
Dyrektor Zarządzający i Członek Zarządu:
Maxymilian Luxenburg.

Członkowie Zarządu: Karol Geizler
Karol Hoffrichter
Ludwik Schwelkert
Felix Schiele

Członkowie Komisji Rewizyjnej: Romuald Biberstein
Józef Kernbaum
Edward Landie
Konrad Ochońciewicz
Moritz Prinz.

Buchalter Józef Pobralski.

Oddział Częstochowski F. Silber, Mikołajewska № 8, Telefon 209.



MAOK
Dziela zdumiewająco. Wygodny w
użyciu. Pudełka po 30, 15 i 10
kop. Sprzedają składy apteczne, ko-
lonialne i apteki 824—3—1

Piwiarnia
do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu. Ul.
Warszawska 82. 805—4—4

Wielki wybór gotowych gorsetów
od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„**JÓZEFY**“
(Częstochowa Al. III róg Szkolnej
dom p. Wnorowskiej)
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp.
695 4—1

Łusarz znający roboty agronomiczne po-
szukuje odpowiedniego zajęcia na wyjazd.
Wiadomość w Redakcji. 818—1—1

Wielki wybór gotowych gorsetów
od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„**JÓZEFY**“
(Częstochowa Al. III róg Szkolnej
dom p. Wnorowskiej)
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp.
695 4—1

Wielki wybór gotowych gorsetów
od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„**JÓZEFY**“
(Częstochowa Al. III róg Szkolnej
dom p. Wnorowskiej)
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp.
695 4—1

Wielki wybór gotowych gorsetów
od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„**JÓZEFY**“
(Częstochowa Al. III róg Szkolnej
dom p. Wnorowskiej)
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp.
695 4—1

Wielki wybór gotowych gorsetów
od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„**JÓZEFY**“
(Częstochowa Al. III róg Szkolnej
dom p. Wnorowskiej)
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp.
695 4—1

Wielki wybór gotowych gorsetów
od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„**JÓZEFY**“
(Częstochowa Al. III róg Szkolnej
dom p. Wnorowskiej)
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp.
695 4—1

Wielki wybór gotowych gorsetów
od 2 do 25 rubli
poleca pracownia gorsetów
„**JÓZEFY**“
(Częstochowa Al. III róg Szkolnej
dom p. Wnorowskiej)
Reparacje, pranie, przefasonowanie itp.
695 4—1

Warszawska Szkoła Lekarsko-Dentystyczna L. Szymańskiego

Warszawa, Nowo-Miodowa № 1, róg Krakow. Przedmieścia.
Zapis nowowstępujących słuchaczy i słuchaczek już rozpoczęty.
Program wysyła się bezpłatnie.

Biuro pośrednictwa i zleceń „RENOMETR” w Częstochowie, III-oja Aleja № 80.

Tanio sprzedaje nieruchomości i place w ulicach: Teatral-
nej, Warszawskiej, Małej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiew-
nej, św. Stanisława, II ej i III ej Alejach, Mickiewicza,
św. Rocha, św. Barbary, w Rakowie, Sosnowcu, Radom-
sku, willa w Kamińsku; różne młyny wodne etc. Tamże
lokata kapitałów, oraz sprzedaż, zamiany, dzierżawy wszel-
kich majątków ziemskich w Królestwie, Litwie, Rosyji
i zagranicą.

„Arystokratyna”

Odnaczona na szesznarocznej wystawie lekarzy i przyrodników we
Lwowie medalem srebrym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliska anty-
septycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu—staje się pieć
lśniącą białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku
Pięgi, zmarszczki, wagi, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po
kilkostronem użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie
APTECZNYM
Wacława ORZEŁ
1485 w Częstochowie, III Aleja № 48.

E. Bieniaszowski
oprawa obrazów, sklep w Al. III Nr. 50
vis à vis powiatu. Przyjmuję do oprawy
obrazy portrety i fotografie. Posiadam na
składzie duży wybór listów, z pierwszorząd-
nych firm Warszawskich w najnowszych fa-
sonach. Roboty wykonywa solidnie i gus-
townie. Ceny umiarkowane. 305—150—9

Na zabawy
przyjmuje obelanki na lody w największych
ilościach z odpowiednim procentem dla Ko-
mitetów. Cukiernia P. Michotek.

Dom sprzedam—tanie. Ulica Świętego Ro-
cha № 18 822—1—1

Na wypłatę, blisko stacji kolejowej 10-cio
morgowe działki ziemi Artynej, dobrej
po 115 i 220 rubli za morga. Wiadomość w
Biurze „Renometr” Aleja III 60-ty.

Chcielec
do zajęcia kantorowego potrzebny od
zaraz. Zgłoszenia do eksp. Gońca sub.
P. M. 807—10—2

S. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogz. od 1878 r.

Poleca codziennie świeżą
Kawę paloną
wymienioną w smaku mięszanki i w pojedynczych gatunkach
oraz
Kawę surową
Kuracyjne kawy: Żołędzowa, Żytnia, słodowa, zdrowia i Teroz.
Kakao Holenderskie i Warszawskie
i Herbatę pierwszorządnych firm.

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.

Wydawca F. B. Wilkożewski.

Redaktor Mieczysław Surasowski.

Dla patników największy wybór pieśni nakładem Józefa Miecznika do nabycia we wszystkich budkach i księgarniach na Jasnej Górze.